Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

№ 166 (4802)
ПЯТНИЦА
АВГУСТЫН 24
1945 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэ

Бүхы хүсэеэ ургаса хуряалга ба таряа тушаалга дээрэ элсүүлэе! Абаһан уялгануудаа арюунаар дүүргэхын түлөө тэмсэгты!

Бүхы хүсэеэ хуряалга дээрэ табия!

Японско самурайнууд манай сэрэгүүдэй асари ехэ сохилтые тэсэжэ ядаад, арба хори мянгаадаараа плендэ орожо байна. Японтоной Квантунска армиин сэрэгүүд зарим участогууд дээрэ эсэргүүсэхээ болёо. Гэбэшье, японско бүхы зэбсэгтэ хүсэнүүд капитуляци үшөө хээдүй байһаар. Японско агрессорэй дүүрэн дарагдаагүй сагта манай союзнигууд сохилтоёо улам бүри ехэл болгожо байха юм. Союзническа үүргэеэ үнэн сэхээр дүүргэжэ, илалта түгэлдэр Улаан Арминай Маньчжуриин газар дээгүүр улам саашаа амжалтатайгаар дабшажа ябана. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай һүүлшын һомонууд тэһэржэ, бүгэдэнниитын амгалан тайбан саг улам бүри дүтэлжэ байна. Энэ баяртай сагые дэлхэйн зон үни удаан хүлеэжэ байгаа. Тэрэ сагые тэхэрюулхын түлөө манай баатар Улаан Арми хэзээшье мартагдашагүй ехэ юумэ хэжэ гараба. Мүнөө советскэ арадай Улаан Армиие Америка ба Англиин зон, Хитад ба Франциин дэлхэйн демократическа бүхы оронуудай хүн зон хүндэлэн магтажа байна.

Иимэ эрэлхэг армиие байгуулһан агууехэ советскэ арад Алас Дурна зүгэй агрессорые һалгаажа хаяхын түлөө боложо байһан тулалдаанай хойноһоо анхаралтайгаар ажаглан хаража байна.

Улаан Армиингаа амжалтануудаар омгорхоһон манай Бурят-Монголой колхознигууд ургаса хуряалгада болон таряа тушаалгые тон һайнаар үнгэргэхын тула хамаг оролдолго хүсэеэ гаргаха байһаниинь лабтай.

Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» колхозой членүүд Бурят-Монголой эрэгтэй ба эмэгтэй бүхы колхознигуудта хандаһан байгаа. Тэрээнһээ хойшо тэгшэ арбан хоног үнгэрбэ. Энэ хугасаан соо краснозаганецуудай үүсхэл холо ойрын аймагуудта дуулдажа, колхознигуудай шэнэ мүрысөөндэ эхи татаба. Манай газетэдэ Ториин аймагай колхознигуудай уялга гараа һэн. Тэдэнэр краснозаганецуудай уряалаар Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, 18 үдэр соо хадалга хэхэ, комбайнова хуряалгын түсэбые 150 процент дүүргэхэ; намарай тарилгын түсэбые 150 процент сентябриин 5-һаа оройтуулангүй дүүргэхэ; намарай пар сентябриин 25 болтор хахалха; таряа, хартаабха, овощь болон хүдөө ажалай бусад продуктнуудые тушаалгаар октябриин 15 хүртэр гүрэнтэеэ тоосохо гэхэ мэтын уялгануудые абаба. Мүн Иволгын, Прибайкальска аймагай олохон колхозууд мүрысөөндэ оролсоод, шэнэ уялгануудые абажа байна. Советскэ Союз соо алдаршаһан Саянтын МТС-эй коллективэй үүсхэлээр МТС ба совхозуудай комбайнернууд, трактористнууд ба бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй мүрысөөн эдибхитэйгээр дэлгэржэ байна.

Иигээд байхада республика дотор ургасаяа эмхитэйгээр ба үндэр шанартайгаар хуряахын, таряа ба бусад хүдөө ажалай продуктнуудые тушааха талаар гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые болзорһоонь урид дүүргэхын тула бүгэдэнниитын социалистическэ мүрысөөн дэлгэржэ байна гээшэ.

Нютагуудтахи партийна ба советскэ организацинуудай зорилго хадаа хүдөөдэ һуудаг хүн бүхэниие энэ мүрысөөндэ хабаадуулжа, тэдэнэй бултанайнь бүтээсэтэй шанга ажал эмхидхэхэ ябадал болоно. Тэрэнэй тулада хуряалга дээрэхи түрүүшүүлые шагнажа урмашуулха, баян дүй дүршэлыень нютагай һонин газетэнүүдээр дамжуулан тарааха; аймагай партийна ба советскэ эдибхитэдэй эгээл эршэтэй ба харюусалгатай ажал эмхидхэхэ; хойрог залхуу ябадалтай хатуугаар тэмсэхэ; ажалай жаяг заршам бүхэжүүлхэ ба эмхи гуримые шангадхаха хэрэгтэй.

ВКП(б)-гэй обкомой XX пленум дээрэ партиин Баргажанай айком гансахан лэ колхоз сомонуудай түрүүлэгшэнэр болон МТС-эй директорнуудые эдибхитэд болгон харадаг заншалтай гэһэн хатуу шүүмжэлэл гараһан байгаа. Хэрбээ саашадаа иимээр лэ хүтэлбэрилхэ болоо юм һаа, хуряалга болон тушаалгамнай таһалдаха болоно. Тиимэһээ ажал хэрэг дээрэ шалгараһан эдибхитэд болохо түрүү комбайнернууд, түрүү трактористнууд, түрүү колхознигуудай туһаламжаар эршэтэй ажал эмхидхэхэ, бүхы колхознигуудые тэдэнтэй зэргэшүүлхэ гээшэ айком ба аймгүйсэдком бүхэнэй хүдэлмэриинь шэлэгдэмэл аргануудай нэгэн болохо ёһотой.

Тиин, мүнөө жэлэй хуряалгын удхашанарые үргэн ниитэдэ һайса ойлгуулаагүй хадаа энэ арга мохоодохо гээшэ. Тиимэһээ агитациин шанарые хурсалха, агууехэ илалтын удхые тодорхойлон хэлэжэ шадаха тиимэ хүнүүдые агитатор болгоод, тэдэнэй үдэр бүриин хүдэлмэри хангаха шухала.

Мүнөө таряахуряалга ба тушаалгаһаа ехэ ба харюусалгатай ажал хүдөөдэ үгы. Ушар иимэһээ хамаг бүхы хүсэмнай ажал дээрэ табигдаха ёһотой. Энэ фронтовой ажалһаа сухариһан ябадал хадаа Эсэгэ оронойнгоо захиралтаһаа сухариһан дээрэ тоологдожо, хатуугаар хэһээгдэхэ болоно. Ажал хэжэ шадаха бүхы хүнүүд мүнөө хуряалга дээрэ һуурияа олоһон байха ёһотой.

«Зарим колхознигуудай хүдэлмэридэ гараагүй байһан шалтагааниие колхоз бүхэндэ нарин нягтаар шалгажа, ажалта үдэрөөр яла тохохо болон хүндэгүй шалтагаанаар хуряалгын хүдэлмэринүүдһээ арсаһанай түлөө ажал хэжэ шадаха колхознигуудые натуральна аванса абаха эрхэһээнь хаһаха талаар хүдөө ажалай артелиин уставай 17 статьяе бодото хэрэг дээрэнь нягтаар бэелүүлхэ ябадалые хангаха» гэжэ «Ургаса хуряалгадахи ехэхэн дутуунуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай» БМАССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой тогтоол соо миинтэ бэшэ хэлэгдэнэ.

Зүгөөр, зорилгомнай хамаг хүсэеэ хуряалга дээрэ табилгаар хизаарлахагүй. Тэрэ хүсые эзэн ёһоор, үндэр бүтээсэтэйгөөр ажаллуулха хэрэгтэй. Тэрэнэй тула түбхын түрүүн партийна ба комсомольско организацинууд, МТС, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд харюусаха болоно.

Хуряалга, сохилго ба таряа тушаалгын үедэ колхознигууд 10—12 часһаа бага бэшэ саг соо ажаллаха зэргэтэй. Сабшаха, боолто боохо, табиха ба шэрэхэ иимэ гар хүдэлмэри хэхэдээ амяар амяараа ба бүлэг боложо ажаллаха, тиин үдэрэй нормын дүүргэлтые алдадгүй шалгажа байха хэрэгтэй.

Хуряалга ба тушаалга дээрэ хамаг хүсэеэ табяад, харанхыһаа харанхы болтор үндэр бүтээсэтэйгөөр ажаллажа байгаа һаа гүрэн түрын удхашанартай, сезонно ажалые фронтовой ёһоор, амжалтатайгаар үнгэргэжэ шадаха байнабди.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Назарова К.И. гэгшэдэ Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгохо тухай

Нюуса комсомольско организациие эмхидхэхэ ба хүтэлхэ хэрэгтэ гайхамшаг ехэ габьятай байһанайнь түлөө, мүн немецкэ булимтарагшадта эсэргүү тэмсэлдэ өөрөө шэн габьяа ба баатаршалга гаргаһанайнь түлөө Клавдия Ивановна **Назарова** гэгшэдэ **Ленинэй** орден ба **«Алтан Одон»** медаль барюулгатайгаар, **Советскэ Союзай Геройн** нэрэзэргэ олгохо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1945 оной августын 20

Прибайкальска аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажалай специалистнуудай абаһан

УЯЛГАНУУД

Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» артелиин колхознигуудай хандалгые, мүн тэрэшэлэн Саянтын МТС-эй коллективэй хандалгые зүбшэн хэлсээд байхадаа, бидэнэр, Прибайкальска аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажалай специалистнар болбол Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, доро дурсагдаһан уялгануудые бэе дээрээ даажа абанабди гэбэл:

1. Бүхы хуряагдажа абтаха орооһото культурануудай хадалгые 20 хүдэлмэриин үдэр соо үнгэргэжэ, сентябриин 15-һаа оройтонгүй дууһаха. Таряахадалгын эхилһэнһээ хойшо 5 үдэрһөө оройтонгүй талхаа сохижо эхилээд, ноябриин 5 болтор бүримүһэн дүүргэхэ. Таряанай гээлтэтэй тон нарин тэмсэл хэхэ. Ерэхэ жэлдэ үндэр ехэ ургаса абахын үндэһэ һуури тодхохын тулада намарай рожь тарилгые агротехническэ заабариин ёһоор, таатай һайн болзор соонь дүүргэхэбди. Хамта 400 гектар пар хахалха гэжэ тогтооһон түсэбөө үлүү гартар дүүргэхэбди.

2. Таряа тушаалгаар октябриин 25-һаа оройтонгүй болзорһоонь түрүүн гүрэнтэйгөө хүсэд тоосохо, мүн тэрэшэлэн овощь, хартаабха болон малажалай продуктые гүрэндэ тушааха жэлэйнгээ түсэбые ноябриин 7-һоо оройтонгүй хүсэд дүүргэхэ.

3. 1945 ондо колхозно адуу малаа тарган һайнаар өндо оруулха, үбһэ тэжээл бэлдэхэ гүрэнэй түсэбые түгэс дүүргэжэ, 70.000 центнерһээ доошо бэшэ үбһэ бэлдэхэ ба 4.600 тонно силос дараха байнабди. Бүхы зальца ба сабшажал боломоор газарые дууһан сабшажа үбһэ бэлдэхэ байнабди. Октябриин 1 болтор малайнгаа байрануудые бүхыдэнь һэльбэн заһаха ба дезинфекцилхэ, уһалуури түхеэрхэ байнабди. Бүхэли үбэл соо хэрэглэгдэхэ үбһэ тэжээлэй 50 процентһээ доошо бэшыень фермэнүүд дээрэ мүн лэ энэ болзор соо зөөжэ асархабди.

Прибайкальска аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд Эхэ оронойнгоо үмэнэхи үүргэ уялгаа нэрэтэй-түрэтэйгөөр дүүргэхэнь лабтай.

Героическа советскэ арад зон мандаха болтогой!

Манай илалтануудые зоригжуулагша, бидэнэй вождь ба багша агууехэ Сталин мандаха болтогой!

Прибайкальска аймагай бүхы колхозуудта ба МТС-үүдтэ зүбшэн хэлсэжэ баталан абаба.

Закаменай аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажалай специалистнуудай абаһан

УЯЛГАНУУД

«Красный Заган» артелиин колхознигуудай уряалые халуунаар дуурьяажа байхадаа, Закаменай аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд болон хүдөө ажалай специалистнууд бидэнэр болбол ургаса хуряалгые эмхитэй һайнаар үнгэргэхэ болон гүрэнэйнгөө үмэнэхи уялгануудые болзорһоонь түрүүн дүүргэхын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, өөһэдөө доро дурсагдаһан уялгануудые абнабди гэбэл:

1. Хуряагдажа абтаха талмай дээрэхи колосто таряанай хуряалгые 16—20 хүдэлмэриин үдэр соо үнгэргэхэ. Таряагаа гээнгүйгөөр хуряажа абаха хүдэлмэриие эмхилхэ. Талхаа хадажа эхилһэнһээ хойшо 5-дахи үдэртэнь таряа сохилгодо ороод, тэрэ хүдэлмэриие ноябриин 5 хүртэр хүсэд дүүргэхэ. Ажал хэжэ шадаха эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудые ургаса хуряалгын хүдэлмэридэ бултынь гаргажа, тэдэнэй хэн бүхэниинь ажалайнгаа нормо дүүргэхэ ба шанар һайнтайгаар хүдэлмэрилхэ ябадалые туйлаха. Намарай пар хахалха түсэбые сентябриин 25 хүртэр дүүргэхэ ба мүн намарай рожь тарилгые агротехникын заабариин ёһоор хаһа саг соонь үнгэргэхэ.

2. Таряатушаалгаар гүрэнэйнгөө урдахи уялгые болзорһоонь урид—октябриин 1 хүртэр дүүргэхэ. Баһа, овощь хартаабха, малажалай продуктнуудые гүрэндэ тушааха жэлэйнгээ түсэбые мүн лэ энэ болзор соо дүүргэхэ.

3. Малай үбэлжэлгэдэ бэлдэхэ хүдэлмэриие октябриин 1 болтор бүрин дүүргэхэ. Колхоз бүхэндэ хэрэгтэй болохо үбһэ тэжээлыень суглуулжа абаха, малай байра байдалые һэльбэн заһажа ба дулаалжа, үбэлэй сагта малаа адуулха участогуудые бэлдэжэ дүүргэхэ.

Гүрэн ба Улаан Армидаа хүдөө ажалай продукциие улам ехээр үгэе, манай социалистическэ Эхэ ороной хүсэ шадалые улам саашань бүхэжүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулая!

Манай илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ большевигүүдэй парти мандаха болтогой!

Манай хүндэтэ вождь, колхозно таряашадай багша ба хани нүхэр Сталин мандаха болтогой!

Закаменай аймагай бүхы колхозуудта ба МТС-үүдтэ зүбшэн хэлсэжэ, баталан абаба.

Мухаршэбэрэй аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС ба совхозой хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажалай специалистнуудай абаһан

УЯЛГАНУУД

Бидэнэр, Мухаршэбэрэй аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС ба совхозой хүдэлмэрилэгшэд болон хүдөө ажалай специалистнууд хадаа, «Красный Заган» гэжэ артелиин членүүдэй уряал дуулажа, гүрэндэ хүдөө ажалай продуктнуудые тушааха түсэбөө болзорһоонь түрүүн дүүргэхын түлөө, энэ жэлэй хүдөө ажалай хүдэлмэринүүдые хаһа саг соонь һайн шанартайгаар түгэсхэхын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо бидэнэр иимэ уялгануудые даажа абанабди гэбэл:

1. Бүхы колосово культурануудай ургасые 20 хүдэлмэриин үдэр соо гээлтэ хүнгүйгөөр хуряажа абаха. Комбайнуудые бүтээсэ ехэтэйгээр ба һаадгүйгөөр хүдэлгэхэ, жаткаар ба гараар хадаһан таряагаа хаһа саг соонь сомохо ба сохихо, тиихэдээ хадалга, сомолго болон сохилгын хоорондо забһар гаргахагүй. Хуряагдаһан участогууд дээрэхи колоснуудые тармажа абаха. Дабхар хахалһан пар дээрэ эрхим агротехническэ болзор соо—сентябриин 5-һаа оройтонгүй намарай хара таряа тариха. Намарай пар хахалха тогтоогдомол түсэбөө октябриин 1 хүртэр бүримүһэн дүүргэхэ.

2. Колхоз бүхэнөөр, таряатушааха жэлэй түсэбые мүн тэрэшэлэн хартаабха, овощь болон малажалай продуктнуудые гүрэндэ тушааха түсэбөө ноябриин 7-һоо оройтонгүй,—болзорһоонь түрүүн хүсэд дүүргэхэ. Транспортна бригадануудай хүдэлмэриие жэшээтэ һайнаар эхилхэ, орооһо зөөхэ ажалда тон шалгагдамал ба колхозойнгоо эрхим хүнүүдые табиха, бэлэдхэлэй пунктнуудта талха зөөхэ тушаа тогтоогдомол үдэр бүриин даалгабариие колхоз бүхэнөөр үдэрһөө үдэртэ дүүргэгдэжэ байхаар тэдэнэй хүдэлмэриие эмхидхэхэ.

3. Колхоз бүхэндэ адуу малдаа хэрэгтэй үбһэ тэжээл бэлдэжэ дүүрэн хангаха. Колхозно үхэр малда дулаан ба садхалан үбэлжэлгые бэлдэхын тулада. адуу малай бүхы байрануудые бариха һэльбэхэ ба дулаалха хүдэлмэриие октябриин 1 хүртэр дүүргэхэ.

Шэн габьяата Улаан Армиингаа түүхэтэ илалтануудые туйлаһандань урма зоригоо бадарһан бидэнэр фронтовой янзаар хүдэлмэрилжэ, мүнөө абаһан уялгануудаа нэрэтэй-түрэтэйгөөр дүүргэхын тулада али бүхы юумэ хэхэ бүтээхэ байнабди.

Манай социалистическэ Эхэ орон ба агууехэ советскэ арад зон мандаха болтогой!

Манай сэсэ мэргэн вождь ба багша агууехэ Сталин мандаха болтогой!

Мухаршэбэрэй аймагай бүхы колхозууд, совхоз болон МТС-үүдтэ зүбшэн хэлсэжэ баталан абаба.

Кяхтын аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажалай специалистнуудай абаһан

УЯЛГАНУУД

Бидэнэр, Кяхтын аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд болон хүдөө ажалай специалистнууд «Красный Заган» колхозой колхознигуудай эхи гаргаһыень дэмжэлсэжэ, ургаса хуряалгые эмхитэйгээр үнгэргэхын түлөө, орооһо болон бусад хүдөө ажалай продуктнуудые гүрэндэ тушааха ябадалые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, иимэ уялгануудые даажа абанабди гэбэл:

1. Хуряагдажа абтаха талмай дээрэхи колосто таряанай хадалгые 20 хүдэлмэриин үдэр соо үнгэргэхэ ба орооһо гээхэгүй. Морин машинаар ба гараар хадаһан бүхы таряагаа тэрэ дары боогоод, бухал болгожо табиха. Түрүүшын үдэрнүүдтэ сохигдохогүй байһан таряагаа сомохо. Поли дээрэ үлэһэн колосуудые бултыень түүжэ абаха. Таряа хадалгын эхилһэнһээ хойшо 5-дахи үдэртэнь сохилгодо ороод, бүхы таряагаа ноябриин 1 болтор сохижо дууһаха. Бүхы комбайнуудаа һаадгүй һайнаар хүдэлгэхэ, комбайнаар хуряаха участогуудые таһалха болон орооһыень ябуулд дундань буулгаха, уһа ба горючи зөөхэ, углуу булангуудые сабшаха ба харгы гаргаха колхознигуудай саг үргэлжын составые комбайнуудта даалгажа табиха. Комбайнуудые дүүрэн шадал соонь миин байлгангүй хүдэлгэхын тулада хамаг бүхы юумэ хэхэ бүтээхэ болоно. Комбайнын хадажа гарамсаар поли дээрэхи һолоомые суглуулжа абаха. Хамта 2.700 гектар намарай пар хахалха түсэбөө октябриин 5 болтор дүүргэхэ.

2. Таряатушаалгын ба МТС-эй хүдэлмэриин түлөө натуротүлбэриин түсэбые октябриин 20 болтор хүсэд дүүргэхэ, хартаабха тушаалгые сентябриин 25 болтор ба овощь тушаалгые октябриин 1 болтор гүйсэдхэхэ.

3. Үбһэ сабшаха ба силос дараха түсэбөө сентябриин 1 болтор дүүргэхэ, малай үбэлжэлгэдэ түхеэрхэ хүдэлмэриин (үхэр малай байра байдал ба колхознигуудай байха гэрнүүдые шэнээр бариха ба һэльбэн заһаха, малай уһалуури болон кормушка түхеэрэхэ, үбэлдөө бэлшээхэ малые шэлэжэ олохо ба үбэлэй бэлшээриие таһалха) октябриин 1 болтор дууһаха. Үбэлжэлгэ болтор үхэр малаа дунда ба дундаһаа дээшэ шадалтай болгожо таргалуулхын тулада намартаа зуулха ябадалые эмхидхэхэ.

Нүхэд эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд! Орондоо эдеэ хоолой зүйлнүүдые, ажауйлэдбэридэ түүхэй эдые улам ехээр үгэе, иниг һайхан Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые саашадаа бүхэжүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулая!

Манай героическа Улаан Арми мандаха болтогой!

Манай хани нүхэр, вождь ба багша агууехэ Сталин мандаха болтогой!

Кяхтын аймагай бүхы колхозуудта ба МТС-тэ зүбшэн хэлсэжэ, баталан абаһан байна.

Советскэ Информбюроһоо

Августын 21-эй оперативна мэдээн

Августын 21-эй туршада Маньчжурида манай сэрэгүүд урагшаа дабшажа үргэлжэлүүлбэ.

Сахалин аралай урдэ талада манай сэрэгүүд **Сикига, Найоро, Усийоро. (Унари) Маока** гэдэг городуудые эзэлбэ.

Августын 20-ой үдэр манай сэрэгүүд Маньчжурида 52 000 японско солдат ба офицерые плендэ абаа, тэдэнэй дунда Квантунска армиин 1-дэхи фронтые командалагша генерал Кита Сэйтти, Квантунска армиин 3-дахи фронтые командалагша генерал Усироку Дзюн, Квантунска армиин 3-дахи армиие командалагша генерал-лейтенант Мурокaми Кэйсаку, Квантунска армиин 5-дахи армиие командалагша генерал-лейтенант Симидзу Норицуне гэгшэд бии.

Квантунска армиин капитулироваһан частьнууд болон соединенинүүдые тушаан абалга үргэлжэлһөөр.

СОВИНФОРМБЮРО.

Августын 22-ой оперативна мэдээн

Августын 22-ой туршада Маньчжурида болон САХАЛИН аралай урда талада манай сэрэгүүд заагдажа үгтэһэн зүгүүд тээшэ шэглэн урагшаа дабшаба.

Манай авиадесантна группанууд **Дайрен, Порт-Артур** гэжэ городуудта буугаад, эдэ городуудта байһан японско гарнизонуудай буу зэбсэгыень хуряажа оробо.

Камчаткаһаа урдуур манай сэрэгүүд **Сюмусю** арал (**Курильска** нюрганай хойто захын арал) дээрэ бууһан байна. Энэ арал дээрэ байһан японско сэрэгүүд буу зэбсэгээ хуряажа, манай сэрэгүүдтэ плендэ орожо эхилээ.

Августын 21-дэ манай сэрэгүүд 71.000 японско солдат ба офицер, тэдэнэй дунда 20 генералые плендэ абаба. Плендэ абтагшадай дунда Квантунска армиин 44-дэхи армиие командалагша генерал-лейтенант Хонго гэгшэ бии.

Квантунска армиин капитулироваһан частьнууд болон соединенинүүдые тушаан абалга үргэлжэлһөөр.

СОВИНФОРМБЮРО.

Капитуляци хайшан гээд эхилээб

Алас Дурна зүгтэ байгаа Советскэ Командованиин Японско Квантунска армиин командованитай радиогоор хөөрэлдэхэ үедэ Советскэ Союзай Маршал Василевский болбол Квантунска армиин командованиин түлөөлэгшэдтэй уулзаһан байгаа.

Тэрэ уулзалган августын 19-дэ болоһон юм.

Советскэ Союзай Маршал Мерецковой ставкада Квантунска армиин штабай начальник генерал-лейтенант Хата, Харьбинда һууга японско консул Миякава ба бүлэг японско штабной ахалагша офицернүүд самолёдоор ниидэжэ ерэһэн байгаа.

Советско-маньчжурска хилэдэ дүтэхэнэ байһан ой соохи гэр соо Алас Дурна зүгэй сагаар 15 час 30 минутада уулзалган болоһон байна. Тэрэ гэртэ генерал Хата, консул Миякава болон Квантунска армиин штабай 1-дэхи таһагай начальник подполковник Сидзима гэгшэд орожо ерээ. Малгайнуудаа абаһан бэеэрээ японтон Советскэ Командованиин түлөөлэгшэдэй үмэнэ доро дохижо амаршалба. Маршал Василевскитэй хамта Маршал Мерецков, авиациин Главна Маршал Новиков, Сэрэгэй Соведэй член генерал-полковник Штыков болон бусад байлсаа.

Энэ хэлсээн нэгэ хэдэн час соо болоо. Японтон үгэ дуугүй капитуляци хэхэ гэһэн тухайгаа мэдүүлбэ. Дивизи болон арми бүхэн амяар амяараа буу зэбсэгээ хуряаха ба Советскэ Командованида плендэ орохо газарые. мүн буу зэбсэг болон стратегическэ түүхэй эд хадагалжа байһан складуудые дамжуулан үгэхэ гуримые тодорхойлжо хэлсэбэ.

Энэ үдэр фронтын ехэхэн газарта японтон буу зэбсэг барижа эсэргүүсэлтэ хэхэеэ болиһон байна, зүгөөр манайхинай түрүүлжэ ябаһан отрядуудтай уулзахадаа, тэдэнэр буу зэбсэгээ тушаагаагүй, харин приказ үгтэхыень хүлеэжэ байнабди гэжэ хэлэдэг байба. Гансал 3-дахи японско армиин сэрэгүүд буу зэбсэгээ эмхитэйгээр хуряажа захалаа һэн.

3-дахи японско армиин удаа тээ 5-дахи японско арми буу зэбсэгээ хуряажа ороо. Эндэ тус армиин штабай начальник генерал майор Ковагоя гэгшэ эгээн түрүүн плендэ оробо. Тэрэ хадаа өөрынгөө штабай бүлэг офицернүүдтэй хамта манайхинай нэгэ соединениин штабта ерээд, бидэнэй хойноһоо 5-дахи японско армиие командалагша генерал-лейтенант Семидзу гэгшэ ерэхэнь гэжэ мэдээсэбэ. Удангүй ерэһэн 5-дахи японско армиин командалагша генерал лейтенант Семидзу гэгшэ хаана ямар дивизи буу зэбсэгээ хуряажа байһан тухай советскэ командованиин анхаралда хүргэһэн байна.

124-дэхи ябган сэрэгүүдэй дивизиин командир генерал-лейтенант Сина, 126-дахи ябган сэрэгүүдэй дивизиин командир генерал-лейтенант Комидзо, 135-дахи ябган сэрэгүүдэй дивизиин командир генерал-лейтенант Хитоми гэгшэд өөһэдынгөө частьнуудтай хамта плендэ ороһон байгаа.

Энэ үдэр 35 мянган японско солдат ба офицернүүдые генерал-полковник Чистяковай плендэ абаһаань гадна, генерал-полковник Крыловой болон генерал лейтенант Захватаевай сэрэгүүд тус бүридөө 10—10 мянган японтоной буу зэбсэгыень хуряажа, плендэ абаа һэн. Тиимэ болохолоороо, капитуляци хэһэн түрүүшын үдэрэй турша соо Нэгэдэхи Дальневосточно фронтын сэрэгүүд 55.000 японско солдат ба офицерые плендэ абаһан байха юм.

Майор П. МАКРУШЕНКО.
(ТАСС-эй спецкорр).

1-дэхи Дальневосточно фронт.
августын 20. (Оройтожо абтаба).

Мухаршэбэртэ Соведүүдэй байшан баригдахань

БМАССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет болбол Мухаршэбэрэй аймагай центртэ Соведүүдэй шэнэ байшан байгуулхын тулада гүрэнэй бюджедһээ 50.000 түхэриг һомолбо.

Ажалшадай депутадуудай Мухаршэбэрэй аймагай Соведүүдэй Исполкомые энэ һомологдоһон мүнгые зүбөөр хэрэглэжэ, Соведүүдэй байшан бариха хүдэлмэриие байгша оной ноябриин 1 хүртэр дүүргэхые БМАССР-эй Совнарком уялгалба.

Залуушуулай тракторна бригадануудай республиканска социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд

ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй Наркомзем болбол залуушуулай тракторна бригадануудай республиканска социалистическэ мүрысөөнэй 1945 оной августын 1-нэй дүнгүүдые хаража үзөөд, доро дурсагдаһан тракторна бригадануудые ВЛКСМ-эй обком болон БМАССР-эй Наркомземэй нэгэдэхи шангуудые абаха кандидадуудта үлөөгдэбэ гэбэл:

Саянтын МТС-эй Бимба Дымбрыловай бригада. Тус бригадада ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй Наркомземэй дамжуулгын Улаан туг үлөөгдэһэн байна. Нүхэр Дымбрыловай бригада условно трактор бүхэнөөр зөөлэн хахалалгада оруулан 560 гектар һайн шанартайгаар элдүүрилжэ, тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэб 121 процент дүүргэһэн, 4.870 килограмм горючи арбилһан байха юм. Август соо тус бригада 205 гектар ургалта үгөө.

Ехэ-Кударын МТС-эй Цырен Дамбаевай бригада. Энэ бригада условно трактор бүхэнөөр 385 гектар элдүүрилжэ, тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэб 196 процент дүүргэһэн, һара соо 170 гектар ургалта үгэһэн байна.

Түнхэнэй МТС-эй Балдан Яктуевэй бригада. Энэ бригада условно трактор бүхэнөөр 335 гектар элдүүрилжэ, тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэб 165 процент дүүргэһэн, 716 килограмм горючи арбилһан байха юм.

ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй Наркомземэй хоёрдохи шан абаха кандидадта **Саянтын МТС-эй Гомбоцырен Базаровай** хүтэлбэрилдэг залуушуулай тракторна бригада үлөөгдөө. Нүхэр Базаровай бригада условно трактор бүхэнөөр 353 гектар элдүүрилжэ, тракторна хүдэлмэринүүдэй жэлэй түсэб 147 процент дүүргэһэн, 5.082 килограмм горючи арбилһан байна.

Условно трактор бүхэнөөр 281 гектар элдүүрилжэ, тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэб 144 процент дүүргэһэн **Хонхолойн МТС-эй Фёдоровагай,** условно трактор бүхэнөөр 274 гектар элдүүрилжэ тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэб 136 процент дүүргэһэн, һара соо 188 гектар ургалта үгэһэн **Курбын МТС-эй Гатабоной** бригаданууд ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй Наркомземэй хоёрдохи шан абаха кандидадуудта баталагдаба.

Тэрэшэлэн **Кабанскын МТС-эй Прокопий Щепин, Тимлюйскэ МТС-эй Александр Поломошин, Саянтын МТС-эй Базаржап Бадмаев, Намжил Бимбаев, Итанцын МТС-эй Николай Пташник** гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг залуушуулай тракторна бригаданууд ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй Наркомземэй **гурбадахи шан** абаха кандидадуудта баталагдаһан байха юм.

ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй Наркомзем болбол Курбын МТС-эй Тудуп Цырендоржиевай, Түнхэнэй МТС-эй Доржи Зомоновай, Хонхолойн МТС-эй Артем Цырендоржиевай, Гашейн МТС-эй Ефросинья Калашниковагай, Кыренскэ МТС-эй Лубсан Гонгоровой, Галсан Малановай, Саянтын МТС-эй Долгор Вампиловагай, Гунга Нимацыреновай тракторна бригадануудай һайн хүдэлмэрие тэмдэглэһэн байна.

Багашуудай уранһайханай олимпиада болобо

Һаяхан, Бурят-Монголой гүрэнэй Ленинэй орденто хүгжэмтэ-драмын театр соо багашуудай уранһайханай республиканска VIII-дахи олимпиада болобо. Колхозууд болон аймагай центрнүүдтэ болоһон уранһайханай олимпиаданууд дээрэ шалгаржа гараһан дуушад, танцорнууд, шүлэг зохёожо уншагшад энээндэ хабаадалсаба. Хамта дээрээ тус олимпиадада 740 һурагшад хабаадалсаа. Тэрэ тоодо 170 багашууд худөө нютагуудһаа ерэбэ.

Энэ олимпиадые ВЛКСМ-эй областной комитедэй секретарь нүхэр Б. Семёнов нээгээд, ВЛКСМ-эй обкомой секретарь нүхэр Мироновада үгэ үгэбэ.

—Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай жэлнүүдтэ советскэ залуу һурагшад өөһэдынгөө аха ба эгэшэ дүүнэр, эсэгэнэр шэнги баатаршалгануудые гаргажа, тылдэ тимуровска командануудые эмхидхэжэ, фронтовигуудай бүлэнэртэ ханюун туһаламжа үзүүлхэһөө гадна, госпитальнуудые шефтээ абаха, металлом суглуулха гэхэ мэтын патриотическа хүдэлөөнийе хэхэтээ хамта уранһайханай мэргэжэлые бэлооро шудалба. Энээнэй урда аймагуудаар болоһон ба мүнөө нээгдэхээ байһан олимпиада энэ байдалые эли тодоор гэршэлнэ—гэжэ хэлэбэ.

Улан-Удэ городой Городской районһоо олимпиадада хабаадалсаһан багашууд республиканска олимпиада дээрэ түрүү һуури эзэлжэ, ВЛКСМ-эй обкомой ба БМАССР-эй Гэгээрэлэй Арадай Комиссариадай дамжуулгын Улаан туг абаа. Тэрэшэлэн Гордской районой пионерскэ лагерьта амаржа байһан пионернүүдэй коллектив нэгэдэхи шан абаба. 2 хоёрдохи шан Кяхтын аймагай ба Городской районуудай үхибүүдэй байшангуудай коллективүүдтэ үгтэбэ.

Заводской районой, Мухаршэбэрэй аймагай болон Городок городой коллективүүдһээ ерэһэн багашуудта гурбадахи шангууд барюулагдаа. Тэрэшэлэн олимпиадада хабаадалсажа эрхим һайнаар наадаһан багашуудта 15 шан үгтэһэн байха юм. Жюри болбол Кабанскын ба Сэлэнгын аймагуудһаа хабаадалсаһан драматическа кружогуудай һайн хүдэлмэрие тэмдэглэбэ.

Тэрээнһээ гадна, олимпиадада хабаадалсаһан эрхим һайн 70 багашуудта ВЛКСМ-эй обкомой ба БМАССР-эй Наркомпросой грамотанууд барюулагдаба.

Х. ТОГОШИЕВА.

„Красный Заган" колхозойхидой ба Саянтын МТС-эйхидэй уряалаар

Түргэнөөр, һайнаар, гээлтэгүйгөөр—

энэ уряал ургаса хуряалга дээрэ ба таряа тушаалга дээрэ ажаллажа ябаһан хүн бүхэнэй арюун нангин зорилго мүн

Шэнэ таряа—гүрэндөө

ИВОЛГА. (Телефоноор абтаба). Аймагай түрүү колхозууд таряахуряалгые хаһа болзор соонь эхилээд гүрэнэйнгөө урдахи уялгые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө эрид шууд тэмсэжэ байна. Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» артелиин колхозниғуудай уряалаар Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ эршэмтэйгээр орлосоһон «Улаан Оронго» колхозой членүүд таряагаа хаһа саг соонь эхилээд шэнэ ургасаа гүрэндөө тушаажа эхилээ. Дүүрэн бэшэ мэдээгээр тус колхоз 300 центнер таряа гүрэндэ тушааба.

«Улаан Оронго» колхозойхид гүрэндэ тушааха таряагаа заготзерногой Ганзуриндахи пунктда тушаажа байна. Энэ пункт шэнэ ургаса тушаажа абаха һайн бэлэдхэл хэһэн байха юм. Таряа хэхэ склад, амбарта, брезент, шагнуур гэхэ мэтые бүлтынь бэлэн болгожо, дезинфекци хэһэн байна. Таряа сэбэрлэхэ машина ба шэнжэлхэ бүхы хэрэгсэлнүүд бэлэн болонхой.

Таряа тушаагшадта культурна болбосон байра байдал түхеэрэгдэһэн байна. Колхозниғуудай эдеэлэхэ, амарха газар ба тэргэ хэхэ, мори уяха сэргэ гэхэ мэтэ бии юм.

Шэнэ ургасын түрүүшын таряа гүрэндэ тушааһан «Улаан Оронго» артелиин колхозниғууд заготзерногой Ганзуриндахи пунктынхидай хүндэтэйгээр угтаһанда баясаба.

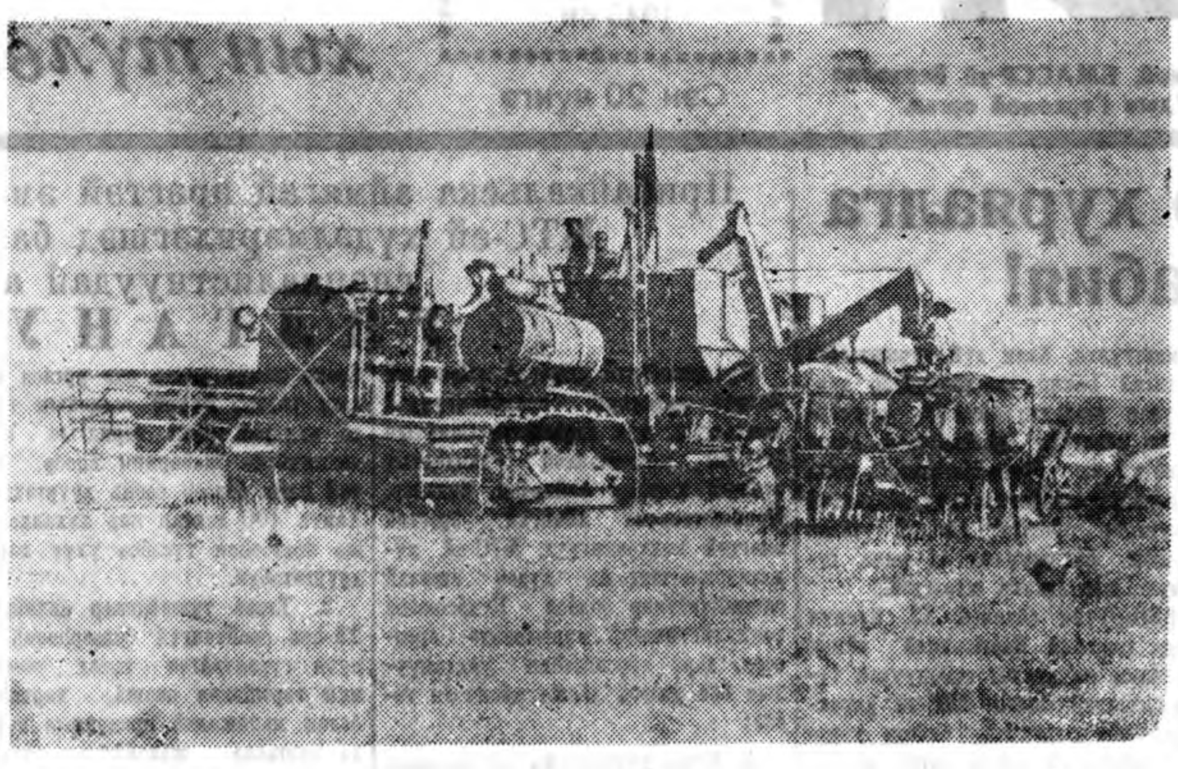
Социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрбэ

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Телефоноор абтаба). Аймагай бүхы колхозууд таряахуряалга болон гүрэндэ тушаалгануудые саг болзор соонь дүүргэхын зорилгоор, мухаршэбэрэйхидэй уряалаар Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ үргэн далайсатайгаар оролсобод.

Түрүү колхозууд таряахуряалгада жэгдэрэн ороһоор үнихэн болобо. Тиин, хадаһан таряагаа хаһа саг соонь сохижо, гүрэндөө тушаажа эхилһэн байха юм.

Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхоз шэнэ ургасын таряанһаа 404 центнер гүрэндэ тушааһан байна. Тэрэшэлэн Тельманай, XVIII партсьездын нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ таряа тушаалгаяа түлэг ябуулжа байха юм.

Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» колхозойхидой хандалга зүбшэн хэлсэһэнһээ хойшо аймагай колхозууд ургаса хуряалга дээрэ социалистическэ мүрысөө улам хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлэн, таряагаа богони болзор соо, гээлтэгүйгөөр хуряахын түлөө хормойгоо шуужа оролсобод.

Ставропольско хизаарай Буденновско районой Чкаловай нэрэмжэтэ колхозой ургаса хуряалга дээрэ Трудовой МТС-эй комбайнер С. Б. Бобровой агрегат хүдэлмэрилнэ. Үдэртөө 20 гектар хуряаха нормотой аад, 30—35 гектар хүртэр хуряана.

Г. Аркельянай фото (ТАСС-эй фотохронико).

КОМБАЙНЕРНУУДАЙ МҮРЫСӨӨН

Закаменай машинно-тракторна станциин комбайнернууд таряахуряалгые һайн бэлэдхэлтэйгээр угтаба. Комбайн заһабарилгын үедэ эндэхи түрүүшүүл унтаха үргэһэгүйгөөр хүдэлмэрилжэ, машинануудаа эрхим шанартайгаар бэлэн болгоод, июлиин 18-да гүрэнэй комиссида тушааһан байна.

МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд Баясхалан Цыбенов, Фёдор Островский, Дулмажап Цыденова, Сындэ Буянова, Цырендоржи Балмаев гэгшэд заһабарилга дээрэ илангаяа һайнаар хүдэлмэрилөө.

Комбайн машинануудаа эрхим шанартайгаар заһабарилжа полидоо гараһан Закаменай МТС-эй комбайнернууд Саянтынхидай уряалаар Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, үндэр бүтээсэ ба эрхим шанарай түлөө эрид шангаар тэмсэжэ байха юм. Түрүү комбайнернууд Фёдор Островский, Баясхалан Цыбенов, Лубсанцырен Ванданов ба бусад энэ мүрысөөндэ оролсоходоо «Коммунар» гэжэ комбайнаар 300 гектар сабшахаар уялга абаа һэн.

Тиин, эдэ комбайнернууд абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө таряахуряалга дээрэ шанга эршэмтэйгээр ажаллажа байха юм.

В. БУДАЕВ.

Комбайнова хуряалга эхилбэ

Саянтынхидай уряалаар Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон Курбын МТС-эй комбайнернууд таряахуряалгада орожо байна. Залуу комбайнер Белых гэгшэ Калининай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ гараад, хуряалгын түрүүшын үдэрһөө хойшо үндэр бүтээсэ түйлажа байха юм. Энэ нүхэр 8 гектар хуряахын орондо үдэр бүри 13 га эрхим шанартайгаар хуряана. Таряахуряалгада ороһон түрүүшын үдэрнүүдтэ нүхэр Белых 80 гектар һайн шанартайгаар хуряаһан байна.

Августын 16-най үдэр Тудуп Цырендоржиевай агрегат Асагадай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой шэнэ ургаса хуряажа эхилбэ. Тэрэшэлэн 18 партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо нүхэд Козлов ба Пахомов гэгшэд комбайнова хуряалга эхилээ.

Таряахуряалгада ороһон Курбын МТС-эй дээрэхи комбайнернууд сезонно даалгабаринуудаа эрхим шанартайгаар үлүүлэн дүүргэжэ, Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ түрүү зэргэ эзэлхын түлөө эрид шангаар тэмсэхэбди гэжэ нэгэн һаналтайгаар мэдүүлбэд.

Огурцы тушааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ

КАБАНСК. (Телефоноор абтаба). Түрүү колхозууд гүрэндэ овощь тушааха түсэбүүдээ болзорһоо урид дүүргэжэ байна. «Красное Знамя» колхозой членүүд гүрэндэ огурцы тушааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ. Энэ колхоз 31 центнерһээ дээшэ эрхим шанартай огурцы тушаажа, түсэбһөө гадуур 2 центнер үлүүлһэн байна.

Гүрэндэ таряа тушаалга

ЗАИГРАЕВО. (Телефоноор абтаба). Таряахуряалгада ба гүрэндэ тушаалгануудай түсэб болзорһоо урид дүүргэхын түлөө Бүхэсоюзна мүрысөөндэ оролсоһон аймагай түрүү колхозууд үдэр ерэхэ бүри үлүү ехэ таряа хуряажа байна.

Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» артелиин эрэгтэй эмэгтэй колхозниғуудай уряал халуунаар угтаһан Калининай нэрэмжэтэ колхоз намар тариһан хара таряа гүрэндөө тушаажа захалавхай. Тэрэшэлэн Ворошиловай нэрэмжэтэ, «Красный Партизан» ба бусад колхозууд гүрэнтэйгөө таряагаар болзорһоо урид тоосохын түлөө хуряалгаяа хурдан темпээр ябуулжа, түрүүшын хэдэн центнер хара таряа бэлэдхэлэй пунктда оруулба.

Машинист Доржиев 10 га сабшана

ХЭЖЭНГЭ. (Манай корреспондентһээ). Хэжэнгын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ артелиин членүүд болбол японско империализмые хяһамна сохихо хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлэн, эдэ үдэрнүүдтэ үйлэтбэриин үнлэр бүтээсэнүүдые түйлажа байнад.

Сенокосилкын машинист Даши Цырендоржиев гэгшэ үбһэхуряалга дээрэ 5 гектар нормотой аад, үдэр бүри 10 га хүртэр эрхим шанартайгаар сабшана. Тэрэшэлэн сенокосилкын машинистнууд Мину Холхоев, Дашидоржи Тарбаев, Дашидоржи Дамбаев гэгшэд 7—8—9 гектар сабшадаг болонхой.

Гар хажууршад Жаргалова, Гумпылова ба бусад 0,50 гектарай орондо 0,70 га хүртэр сабшана.

Дээрэ дурсагдагша нүхэд үбһэхуряалгые үглөө мүнөөгүй шидхэжэ, ургаса хуряалгада орохонь. Тиихэдээ эдэнэр таряахуряалгын үедэ баһал иимэ бүтээсэ ба эрхим шанар түйлахабди гэжэ үгэеэ үгэһэн байха юм.

З. ЛУБСАНОВА.

Үбһэхуряалгын түрүүшүүл нэмэлтэ түлбэри абахань

ПЕТРОПАВЛОВКА. (Телефоноор абтаба). Үбһэхуряалгые шидхэхын зорилгоор, соносхогдоһон ударна декадник соо Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз темпээ үлэмжэ ехээр шангадхажа, түрүү зэргэдэ гараба. Энэ үе соо түрүү колхозуудай тоо нилээдгүй олошороо. Колхоз соохи социалистическэ мүрысөөндэ илаһан 18 түрүүшүүл ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон 2-һоо 10 центнер хүртэр үбһэ натураар абаха болобо.

Ударна декадын дүнгөөр энэ колхоздо ВКП(б)-гэй айком ба аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй дамжуулгын Улаан туг барюулагданхай.

Үбһэхуряалгаяа амжалтатайгаар ябуулхатаяа нэгэн доро, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ артелиинхид таряахуряалгаяа эмхитэйгээр захалаад үльгэр жэшээ боломоор ажаллажа байха юм.

С. ЗОДБОЕВ.

ХИЛЫН СААНА

Макартурай мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, августын 20. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын манильска корреспондент болбол Манилада болохо конференци тухай Макартурай мэдүүлгын текстые дамжуулна гэбэл:

«Японско түлөөлэгшэд болбол тэдэнһээ эригдэһэн хамаг бүхы тоо мэдээнүүдые штабта мэдээсэжэ үгөөд, японско правительство болон японско императорска ставкада дамжуулан үгэхын тулада Нэгэдэмэл нацануудһаа заабаринуудые абаһан байгаа. Союзна державануудай үмэнэһөө томилогдоһон верховно командалагшын тушаалтайгаар би хадаа хуурай газарай, уһан ба агаарай сэрэгүүдэй үдэшэлгэтэйгөөр мэнэ һаяар Японидо ошохомни. Хэрбээ сагай уларилай һайн байжа самолёдой бууха аргатай байгаа юм һаань, ойрын арбан хоногой турша соо капитуляцида гар табигдаха бэзэ. США, Китай Республика, Нэгэдэмэл Королевство болон СССР-эй үмэнэһөө японско зэбсэгтэ хүсэнүүдэй юрэнхы капитуляцие хүлеэжэ абаад. Японидо эсэргүү дайн хэхэ байдалтай болоһон бусад Нэгэдэмэл нацануудай ашаг туһада ажалаа ябуулжа байхадаа, би болбол японско императорска ставкада юрэнхы приказуудые гаргагты гэжэ захирхаб, тэрэ хадаа хаанаһаанагүй байһан японско командалагшадые өөһэдөө, мүн тэрэшэлэн тэдэнэй хяналта доро байһан бүхы сэрэгүүд зохихо союзна командалагшадта үгэ дуугүйгөөр бээ тушааха гэһэн захиралта үгэхэ болоно. Филиппиныһээ урдуур байһан Номгон далайн баруун-урда зүгтэхи районой түлөө харюусалгые англиийска болон австралийска командалагшадта тохёохо байна.

Капитуляцида хүүлитаар гараа табихые хүлеэжэ бүхы фронтнууд дээрэ эбтээ ороод байха ба капитуляцие туһа алдалгагүйгөөр бэелүүлжэ шалахабди гэжэ үнэн зүрхэнһөө найданаб».

МАКАРТУРАЙ ШТАБАЙ ТҮЛӨӨЛЭГШЫН МЭДҮҮЛГЭ

ЛОНДОН, августын 20. (ТАСС). Рейтер агентствын манильска корреспондентын дамжуулхань хадаа, Японидо бууха ёһотой америкэнска түрүүшын сэрэгүүд алибаа гэнтын аюултай ушархаар бэлэн байха болоно, тиихын тулада тэдэнэр өөһэдынгөө мэдэлдэ али бүхы буу зэбсэгүүтэй ябаха юм гэжэ Макартурай штабай түлөөлэгшэ мүнөөдэр мэдүүлбэ.

США-гэй ГҮРЭНЭЙ ДЕПАРТАМЕНТЫН МЭДҮҮЛГЭ

ВАШИНГТОН, августын 20. (ТАСС). Гүрэнэй департамент болбол Японийн капитуляцие тушаажа абахадань Макартурые үдэшэжэ ябахын тулада, өөһэдынгөө сэрэгэй түлөөлэгшэдые эльгээхэ тухай уряалые австралийска, канадска, французска, голландска ба новозеландска правительствонууд абаба гэжэ соносхоһон байна.

МАНИЛА ОШОҺОН ЯПОНСКО ДЕЛЕГАЦИ ТОКИОДО БУСАЖА ЕРЭЭ

САН-ФРАНЦИСКО, августын 20. (ТАСС). Манилада союзна командованитай уридшалан хэлсээ хэжэ ерэһэн японско делегациин членүүд Токиодо бусажа ерэмсээрээ тэрэ хэлсээ хэһэн результадууд тухай мэдээсэхын тулада японско генеральна штабта дары ошобо гэнэ.

ШВЕЙЦАРИҺАА СОВЕТСКЭ ГРАЖДАНИНУУД БУСАЖА ЕРЭХЭНЬ

ПАРИЖ, августын 21. (ТАСС). Мүнөө үедэ Швейцарида байгаа репатриаци хэхэ советскэ сэрэгэй мисси болбол немецкэ пленһээ Швейцари хүдар тэрьедэжэ ошоһон советскэ гражданинуудые Эхэ орондонь эльгээхэ ябадалые августын 11-дэ эхилбэ. Августын 11-һээ 18 хүртэр Швейцариһаа хамта 4.776 советскэ гражданинууд эльгээгдэбэ гэнэ.

Харюусалгата редактор **Ц. Г. ГАЛСАНОВ.**

Адуу моридой харууһые һайжаруулха

Байгша оной июнь, июль соо республикын колхозуудаар адуу моридой ямар байһанийе шалгаһан гүрэнэй шалгалта үнгэргэгдэбэ. Тиин, Бурят-Монголой Арадай Комиссарнарай Совет тус шалгалтын дүнгые хаража үзөөд, республикын колхозуудаар адуу мориной байдал харууһалга тон хангалтагүй гэжэ тэмдэглээ.

Гүрэнэй шалгалтаар харагдаһан моридой ниитын тооһоо аяар 13450 толгой гү, али 22,3 процентнь дундаһаа доошо шадалтай ба туранхай байба. Теэд, эдэ хүсэ шадал багатай моридой ойролдоо 8313 толгой амаруулагдажа байха юм. Республикын олонхи колхозууд хүдэлмэришэ моридто эзэн бусаар хандажа, гарһаа гартаар унажа тураажархёод, тэдэнэрые амаруулан урданайнь хүсэ шадалые һэргээхэ тушаа оролдоогогүй.

Байкало-Кударын, Бичурын, Иволгын, Кабанскын колхозуудаар адуу моридой байдал харууһалга хангалтагүй дээрэһээ эндэхи олохон толгой морид шадал шэнээгээр муу байха юм. Байкало-Кударын аймагай бүхы моридой аяар—62.1 процентнь, Бичурын аймагай—47.6 процентнь, Иволгын аймагай—37.1 процентнь, Кабанскын аймагай—31 процентнь дундаһаа доошо шадалтай ба туранхай байна.

Адуу моридой хойноһоо оролдосотойгоор харууһалха ба унажа ябаһан мориндоо эзэн ёһоор хандаха ябадал хаа-хаанагүй мартагданхай гэхэдэ алдуу болохоор бэшэ. Байкало-Кударын, Мухаршэбэрэй, Яруунын, Заиграйн, Иволгын, Сэлэнгын ба бусад аймагуудай олонхи колхозуудай хүдэлмэришэ моридой хүзүү һээр, нюрган тэһэрхэй ба эндэ тэндэнь гэмтэнхэй байха юм.

Хүдэлмэришэ моридые колхозниғуудай харюусалга доро тушаажа үгэхэ эрилтэ зарим газарнуудта аяар мүнөө хүртэр дүүргэгдэнэгүй. Бичурын колхозуудай бүхы хүдэлмэришэ моридой 43 процентнь колхозниғуудта тушаагдажа үгтөөгүй байна. Тэрэнһээ боложо тус аймагай нютаг бүхэндэ адуу моридой үхэхэ ба гүүдэй унага хаяха гэхэ мэтын ябадалнууд үзэгдэнэ.

Энэ аймагай куйбышевэй нэрэмжэтэ колхозой 50 гүүдэй аяар 32-нь мүнөө жэлдэ унага хаяһан ба эндэ ойролдоо нэгэ унаган тэнжэһэн байха юм.

Адуу моридой иимэ хангалтагүй байдал юун дээрэһээб гэхэдэ, республикын зарим колхоз, аймгүйсэдком, аймагай газарай таһаг ба БМАССР-эй Газартаряалангай наркоматай хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө «колхозууд ба совхозуудта адуу моридой тоо толгойе олошоруулха ба тэдэнэрэй байдал харууһалгые һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоолые бэелүүлхэ хэмжээнүүдые абадаггүйһээнь болоно гэжэ БМАССР-эй Совнарком тэмдэглэһэн байна.

Тиин, БМАССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет болбол Республикын колхозуудаар адуу моридой байдал харууһалгые һайжаруулха тусхай хэмжээнүүдые хараалһан тогтоол гаргаа. Адуу моридой байдал харууһалгые һайжаруулха хэрэгтэ эрид хэмжээнүүдые абан, аймагай колхозуудаар, моридой хэрзэргэ байһые 10 хоногой болзор соо гүйсэдкомой зүблөөн дээрэ хэлсэхыень аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэнэртэ даалгагдаба. Тэрэшэлэн туранхай ба үбшэн моридые бүхы хүдэлмэринүүдһээ дары сүлөөлжэ таряахуряалга хүртэр аргалха ба һайн бэлшээритэй газараар адуулха ябадал эмхидхэхыень байгша оной августын 15 хүртэр колхоз бүхэндэ унамхай моридые тэрээгээр хүдэлмэри хэхэ колхозниғуудта даалгажа үгэхэ ба хүнэй харюусалга доро үгтэһэн моридые ондоо хүндэ унуулха ябадал хорихыень, колхозуудай адуун һүрэгтэ ябадаг гүүдые хүдэлмэриндэ хэрэглэхэ ябадал хорихыень БМАССР-эй газартаряалангай наркомат ба ажалшадай депутадуудай аймагай соведүүдэй гүйсэдкомуудые уялгалһан байна.

Моридые хүдэлмэриин хүсэ абаха шадалгүй болгоһон ба үхүүлһэн гэмтэ нюурнуудта хэмжээ абаха тушаа ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет болон ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоолой ёһоор хэмжээ абаха ябадал хангахыень республикын наркомзем ба аймгүйсэдкомуудһаа эрилтэ хэбэ.

Тэрэшэлэн Бурят-Монголой Арадай Комиссарнарай Совет болбол хүдэлмэришэ моридые ажал хэжэ диилэхэгүй шадалтай болгоһон ба үхүүлһэн хэрэгүүдые энэ гэһээр мүрдэжэ, гэмтэ нюурнуудые харюусалгада хабаадуулхыень республикын прокуратурада даалгаа.

Бурят-Монгол АССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет 1945 оной сентябриин 1-дэ тус тогтоолой дүүргэлтэ тухай БМАССР-эй Совнаркомдо мэдээсэхыень ажалшадай депутадуудай аймагай соведүүдэй гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр ба БМАССР-эй наркомземые уялгалһан байна.

Республикын бүхы колхоз ба совхозууд Бурят-Монгол АССР-эй Совнаркомой энэ тогтоолые бодотоор бэелүүлхэ, адуу моридой харууһалга ба байдал һайжаруулха талаар шухала хэмжээнүүдые хараалха уялгатай. Аймагуудтахи хүтэлбэрилхы органууд, илангаяа аймгүйсэдком ба аймагай газарай таһаг болбол колхозуудаар адуу моридой харууһалга һайжаруулха хэрэгые бодотоор хүтэлбэрилжэ, БМАССР-эй Совнаркомой тогтоолоор хараалагдаһан хэмжээнүүдые бүгэдынь дүүргүүлхэ байна.

Адуу морид гансахан ажахыда хэрэгтэй бэшэ, харин ороной оборонодо угаа ехэ удхашанартай. Тиимэдэ мори унаада эзэн бусаар хандажа, тэдэнэрые тураажа ба үхүүлжэ байһан баримтанууд тэсэшэгүй байна. Республикын колхозууд энэ гэһээр адуу моридой байдал харууһалгые һайжаруулхын зорилгоор, колхозниғуудта хүдэлмэришэ моридые даалгажа үгэхэ, морин һүрэгые эрхим колхозниғуудта харууһалуулжа, шадал шэнээень дээшэлүүлхэ, моридто эгээл һайн ноготой бэлшээри таһалжа үгэхэ зорилготой. Тэрэшэлэн хүдэлмэришэ моридой хомут зэмсэг мориин бүхэндэ таарамхай ба зохистойгоор заһабарилагдаһан байха ёһотой.

Таряахуряалгада мори унаа нилээдгүй ехэ үүргэтэй байна. Тиимэдэ ургаса хуряалгын үедэ мори унаае зүбөөр ба гамтайгаар хэрэглэхэ шухала. Мориной-товарна фермын бүхы хүдэлмэрилэгшэд, моришод ба колхозник бүхэн хүдэлмэришэ моридые хүсэ шадалаар ехэ ба тарган, элүүр энхэ бэетэй болгохын түлөө үнэн сэхээр тэмсэхэ байһаниинь һэжэггүй.

Колхозуудай правленинүүд мори унаада эзэн ёһоор хандажа, моридые тарган ба элүүр энхээр абажа ябадаг түрүү колхозниғуудые урмашуулха хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй.

О. ГОМБОЕВА.

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ, Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1.80, зам. ответ. редактора—7.89, ответ. секретаря—3.23. отделов: партийной жизни и промышлнности—7.89, сельского хозяйства—6.03 писем и переводов—6.03 (2 зв); объявлений—2.64 (2 зв.).

Н—00426.

Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР.

Тираж 5.500.